

Sammanfattning av Samrådsunderlag

Fria vandringsvägar i Billstaån

Detta är en sammanfattning av samrådsunderlaget. Vill du ha hela samrådsunderlaget innan mötet hör du av dig till Ragnar Asklund, Jämtkraft AB, ragnar.asklund@jamt kraft.se
063-149 346

JÄMTKRAFT AB

2015-01-20

Orientering och syfte

Jämkraft vill tillsammans med Länsstyreslen, Bergs kommun och Vattenregleringsföretagen skapa fria vandringar mellan Storsjön och Näkten genom:

1. anläggande av omlöp kring Billsta intagsdamm
2. anläggande av omlöp kring Strömbacka intagsdamm
3. Utrivning av Ävjandammen
4. anläggande av omlöp kring IVF:s regleringsdamm vid Näkten.

Var åtgärderna planeras visas i bild 1

Bild 1, översikt över planerade åtgärder i Billstaån.

Åtgärderna utgör en del av ett större vattenvårdsprojekt - Triple Lakes – som syftar till att förbättra vattenkvalitet och vattenmiljöer i och kring sjöarna Revsundssjön, Locknesjön och Näkten. Projektet drivs av Länsstyrelsen i Jämtlands Län men finansieras genom EU-programmet LIFE.

Vad vill vi göra vid Billsta

I projektet anläggs ett omlöp på dammens vänstra sida. Preliminärt bedöms att intaget till omlöpet sker ca 40 m uppströms dammen. Omlöpet planeras genom dammkroppen på vänster sida och ca 55 m nedströms. En ”metkrok” utformas så att omlöpet går tillbaka mot dammkroppen och mynnar nära dammens utskov. De fysiska förutsättningarna på platsen är begränsande. Terrängen är brant och utrymmet begränsat. Ett alternativ som kan bli aktuellt för att minska utrymmesbehovet och säkerställa släntstabiliteten är att komplettera någon del av omlöpet med slitsränna. Jämkraft ansöker också om att få avsluta kompensationsutsättning av öring i Billstaån för att den naturliga öringstammen ska få lättare att etablera sig i ån.

Vad vill vi göra vid Strömbacka

Ett omlöp anläggs på dammens högra sida. Omlöpet planeras bredvid dammkroppen på höger sida eller genom dammkroppen med en kulvert. En ”metkrok” utformas så att omlöpet går tillbaka mot dammkroppen och mynnar nära dammens utskov. Skibordet kommer att höjas något för att säkerställa att all vattenföring sker genom omlöpet. Detta för att säkerställa bästa effekt hos omlöpet. Det kommer inte påverka vattenytans nivå uppströms.

Vad vill vi göra vid Ävjan

Hela dammens utskovsdelar rivs ut. Västra krönet på utskovsdammen rivs ut. Höger anslutningsdamm på höger sida av kraftverksintaget rivs delvis. Åtgärden möjliggör fri faunapassage och innebär också att viktiga strömsträckor återskapas uppströms. Jorddammen på vänster och höger sida lämnas intakt.

Vattenståndet i nuvarande dämningssområde sänks med ca 2.5 m genom utrivningen. Total längd som påverkas bedöms vara ca 300 m. Denna sträcka kommer få omväxlande strömpartier och sel (lugnvattenområden). Vattnet kommer bitvis breda ut sig med större omfattning. Av inmätt del (ca 140 m uppströms dammen) framgår att ca 70 m kommer ha mer strömmande karaktär. Avsänkningen kommer att påverka vattenståndet vid inloppet i dämningssområdet. Vattendjupet vid den brygga som ligger invid vattendraget kommer minska genom detta.

Vad vill vi göra vid regleringsdammen vid Näkten

Ett omlöp planeras på dammens högra sida. Omlöpet börjar med en 16 m lång slitsränna med preliminärt 6 st bassänger. Parallellt med slitsrännan löper en vattenränna med enklare trösklar. Syftet med detta är att hantera de varierande vattenstånd som förekommer i Näkten och samtidigt garantera ett oförändrat totalflöde i fiskvägen. Båda rännorna mynnar i en gemensam bassäng varpå omlöpet ansluter. Resterande del av fallhöjden tas ut i omlöpet med längden ca 80-100 m.

Varför har vi valt dessa åtgärder?

Om ett vandringshinder skall byggas bort är ett omlöp att föredra i första hand före en fisktrappa. Fördelarna är att det passar alla fiskarter och i princip är underhållsfritt. Ett omlöp kan beskrivas som att man skapar en helt ny bäckfåra förbi vandringshindret. Vattenflödet i omlöpen baseras på den befintliga minimivattenföring som släpps vid varje kraftverk. Genom att användas oss av omlöp åtgärdas vandringshindret samt att nya sötvattenhabitat skapas. Vad gäller dammen vid Ävjan föreslås utrivning av den gamla intagsdammen för att åtgärda vandringshindret och återskapa en vattendragssträcka.

Hur kommer vi påverka miljön

Den huvudsakliga påverkan av föreslagna åtgärder är risk för tillfällig grumling under anläggningsarbetet, samt att den dämnda ytan uppströms Ävjandammen kommer att minskas. De långsiktiga effekterna är positiva genom att vandringshinder tas bort samt att det skapas nya livsmiljöer för fisk och andra vattenlevande organismer.

Förändringen av landskapsbilden kring Billsta intagsdamm, Strömbacka intagsdamm och Näktens regleringsdamm tror vi är positiv. Vid Ävjan kommer det magasin som finns idag försvinna och landskapsbilden kommer påverkas. Succesivt kommer det avsänkta området etableras av växtlighet och naturen kommer återta det påverkade området. Jämtkrafts bedömning är att det bästa för naturen är om denna etablering får ske naturligt. Jämtkraft anser att de ansökta åtgärderna kommer stärka friluftsliv och rekreation om området kring Billstaån.